

STORTINGET

Innst. 362 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Dokument 8:123 S (2020–2021)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Sivert Bjørnstad, Jon Georg Dale og Himanshu Gulati om å nedsette et forenklings- og moderniseringsutvalg

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen nedsette et forenklings- og moderniseringsutvalg som skal gjennomgå og fremme forslag til endringer i arbeidervernlovgivningen. Målet med endringene er å gjøre lovverket mer brukervennlig for bedrifter, tillitsvalgte og ansatte. I tillegg bes regjeringen innarbeide i utvalgets mandat at det skal se på forenklinger og endringer som bedre legger til rette for et mer fleksibelt arbeidsliv.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Komiteen ba i brev av 25. februar 2021 om statsrådets vurdering av forslaget. Statsrådets svarbrev av 12. mars 2021 følger vedlagt.

Som ledd i komiteens behandling av representantforslaget ble det åpnet for å sende inn skriftlige innspill til saken.

Følgende kom med skriftlig innspill:

- NHO.
- Finans Norge.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Elise Bjørnebekk-Waagen, Lise Christoffersen, Arild Grande og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Margret Hagerup, Heidi Nordby Lunde og Kristian Tønning Riise, fra Fremskrittspartiet, Jon Georg Dale og lederen Erlend Wiborg, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Sosialistisk Venstreparti, Solfrid Lerbrekk, og fra Kristelig Folkeparti, Torill Selsvold Nyborg, viser til Representantforslag 123 S (2020–2021) om å nedsette et forenklings- og moderniseringsutvalg.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser videre til at arbeidsmiljøloven og tilhørende bestemmelser har vært endret og justert en rekke ganger for å møte et arbeidsliv i utvikling, men også som følge av endringer i stortingsflertallet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at hovedformålet med arbeidsmiljøloven er å verne om arbeidstakernes rettigheter og skape mer balanse i et skjevt maktforhold mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Loven klargjør gjensidige rettigheter og plikter, noe som gir trygghet både for arbeidstakere og arbeidsgivere som ønsker å drive seriøst. Kombinert med høy organisasjonsgrad blant arbeidsgivere og arbeidstakere som forhandler

om kollektiv lønnsdannelse og kollektive avtaler, er arbeidslivslovgivningen og trepartssamarbeidet Norges viktigste konkurransefortrinn. Dette gir arbeidsfred der mange andre land opplever store konflikter, det gir trygghet og forutsigbarhet for arbeidstakere og arbeidsgivere, det muliggjør et samfunn med små forskjeller og en sunn samfunnsøkonomi hvor industri og næringsliv kan konkurrere internasjonalt, og det gir høy omstillingsevne for arbeidsliv og samfunn.

Disse medlemmer mener det er grunn til å frykte at representantforslaget i realiteten har som hensikt å bidra til ytterligere svekkelse av viktige bestemmelser som beskytter arbeidstakerne, og vil derfor ikke gi sin tilslutning til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til Granavolden-plattformens ambisjon om «mer fleksibilitet for å gjøre det enklere å kombinere jobb og privatliv» og regjeringens målsetting om å «fortsette arbeidet med å modernisere og tilpasse arbeidsmiljøloven til det arbeidslivet som både arbeidstakere og arbeidsgivere ønsker». Disse medlemmer mener det er viktig at arbeidsmiljøloven og annet regelverk som regulerer arbeidslivet, utvikler seg i takt med tiden og er tilpasset dagens arbeidsliv, og at det er viktig å kontinuerlig vurdere hvorvidt dagens lovverk er tilpasset samfunnsutviklingen og tilstrekkelig fleksibelt til å møte morgendagens arbeidsliv. Å tilpasse regelverket til nye behov i arbeidslivet har vært en prioritert oppgave for regjeringen siden 2013.

Disse medlemmer viser til at regjeringen blant annet har satt ned to store utvalg på området, endret arbeidstidsreglene, økt muligheten til midlertidig ansettelse og klargjort hva det betyr at en arbeidstaker er fast ansatt. Arbeidstidsutvalget, som hadde i oppgave å vurdere arbeidstidsreguleringene i lys av økt behov for og muligheter til fleksibilitet, både for den enkelte arbeidstaker og virksomhet, samt behovet for forenkling av lovverket, leverte sin innstilling i januar 2016, noe som blant annet resulterte i at mulighetene for mer fleksible arbeidsdager ble forbedret ytterligere. Det pågår også et utvalgsarbeid i form av et partssammensatt utvalg som har fått i oppdrag å vurdere om dagens rammeverk er tilstrekkelig tydelig, hensiktsmessig og tilpasningsdyktig både for dagens og fremtidens arbeidsliv, i lys av endringer i tilknytningsformer og virksomhetsorganisering. Dette utvalget skal levere sin innstilling innen juni 2021.

Disse medlemmer understreker således at arbeidet med å modernisere og tilpasse arbeidsmiljøloven til det arbeidslivet som både arbeidstakere og arbeidsgivere ønsker, har fortsatt, og at man både har kunnskapsgrunnlag fra tidligere utvalg og et nytt kunnskapsgrunnlag på vei fra et allerede nedsatt utvalg som skal levere sin innstilling om kort tid.

Disse medlemmer avviser ikke at nye utvalgsarbeider kan være nødvendig for å fortsette arbeidet med å fjerne hindre i arbeidsmiljøloven mot en mer fleksibel arbeidshverdag, og viser til eksisterende utvalg, som allerede ser på overlappende tematikk. Derfor er det mest hensiktsmessig nå å gjennomgå og fremme forslag til språklige endringer i arbeidervernlovgivningen for å gjøre lovverket mer brukervennlig for bedrifter, tillitsvalgte og ansatte.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen nedsette et forenkling- og moderniseringsutvalg der partene i arbeidslivet er med, som skal gjennomgå og fremme forslag til språklige endringer i arbeidervernlovgivningen. Målet med endringene er å gjøre lovverket mer brukervennlig for bedrifter, tillitsvalgte og ansatte.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til viktigheten av at vi har et arbeidsliv som er trygt og godt for arbeidstakerne og gir gode nok rammebetingelser for å trygge eksisterende og skape nye arbeidsplasser. Disse medlemmer viser til at samfunnet er i konstant endring, og det er viktig at lovgivningen også er oppdatert til det samfunnet vi til enhver tid faktisk har. Vi ser at flere samfunnsstrukturer har endret seg de senere tiårene. Kvinner er i all hovedsak blitt selvforsørgende, og menn bidrar mer i hjemmet og i omsorgen for barn. Vi ser stadig flere familieformer, flere har delt omsorg for barn, flere enslige får barn, flere prøver å kombinere arbeid med fysiske og psykiske handicap, etc. Vi ser også at næringslivet har endret seg, og at nye måter å arbeide på har kommet. Dette gjelder alt fra mer fleksible arbeidstider/arbeidssteder enn det vi har vært vant til, til at flere er selvstendig næringsdrivende, og at de aller fleste arbeidstakere nå arbeider i små- og mellomstore bedrifter.

Dette skaper også behov for at man har en lovgivning som ikke er låst til at alle arbeidstakere eller bedrifter er like. Samtidig er det viktig å sikre et nødvendig vern for arbeidstakere i det moderne arbeidslivet. Hvis lovverket er for komplisert og rigid, vil det i mange tilfeller ikke skape den nødvendige sikkerheten for arbeidstakerne og heller ikke fleksibiliteten bedriftene trenger. Disse medlemmer mener det derfor er viktig at lovgivningen er oppdatert til å dekke dagens og fremtidens behov for arbeidstakere og bedrifter.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen nedsette et forenkling- og moderniseringsutvalg som skal gjennomgå og fremme forslag til endringer i arbeidervernlovgivningen.

Målet med endringene er å gjøre lovverket mer brukervennlig for bedrifter, tillitsvalgte og ansatte. I tillegg bes regjeringen innarbeide i utvalgets mandat at det skal se på forenklinger og endringer som bedre legger til rette for et mer fleksibelt arbeidsliv.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen nedsette et forenklings- og moderniseringsutvalg som skal gjennomgå og fremme forslag til endringer i arbeidervernlovgivningen. Målet med endringene er å gjøre lovverket mer brukervennlig for bedrifter, tillitsvalgte og ansatte. I tillegg bes regjeringen innarbeide i utvalgets mandat at det skal se på forenklinger og endringer som bedre legger til rette for et mer fleksibelt arbeidsliv.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber regjeringen nedsette et forenklings- og moderniseringsutvalg der partene i arbeidslivet er med, som skal gjennomgå og fremme forslag til språklige endringer i arbeidervernlovgivningen. Målet med endringene er å gjøre lovverket mer brukervennlig for bedrifter, tillitsvalgte og ansatte.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 27. april 2021

Erlend Wiborg

leder

Arild Grande

ordfører

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Statsråden

Arbeids- og sosialkomiteen i Stortinget
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/902-

19. mars 2021

Representantforslag 123 S (2020-2021)

Jeg viser til brev fra Arbeids- og sosialkomiteen av 25. februar d.å. vedrørende representantforslag 128 S om å nedsette et forenklings- og moderniseringsutvalg (Dokument 8:123 S (2020-2021)).

Målet med utvalget skal ifølge forslaget være å gjennomgå arbeidsmiljøloven og tilhørende bestemmelser, med mål om å fremme forslag til forenklet og mer leservennlig tekst. Videre er det et mål å vurdere om dagens lovverk er tilstrekkelig fleksibelt til å møte morgendagens arbeidsliv.

Jeg er enig med forslagstillerne i at det er viktig at arbeidsmiljøloven og annet regelverk som regulerer arbeidslivet utvikler seg i takt med tiden og er tilpasset dagens arbeidsliv. I Granavolden-plattformen var vi enige om dette. Det fremgår av den politiske plattformen at regjeringens mål er et norsk arbeidsliv med både trygghet og fleksibilitet for arbeidstakere, seriøse arbeidsgivere og et velfungerende og effektivt trepartssamarbeid. Regjeringens utgangspunkt er slik det står i Granavolden-plattformen: "Mange arbeidstakere ønsker mer fleksibilitet for å gjøre det enklere å kombinere jobb og privatliv. Regjeringen vil derfor fortsette arbeidet med å modernisere og tilpasse arbeidsmiljøloven til det arbeidslivet som både arbeidstakere og arbeidsgivere ønsker."

Før jeg svarer på om jeg mener det er nødvendig med et nytt utvalg, vil jeg minne representantene bak forslaget om at regjeringen siden 2013 har tatt initiativ til flere større arbeid med dette formål og har gjennomført flere tiltak for å tilpasse regelverket til nye behov i arbeidslivet. Regjeringen har blant annet satt ned to store utvalg på området, endret

arbeidstidsreglene, økt muligheten til midlertidig ansettelse og klargjort hva det betyr at en arbeidstaker er fast ansatt.

I 2015 ble det etter forslag fra daværende arbeids- og sosialminister Eriksson innført en generell adgang til midlertidig ansettelse i tolv måneder, med enkelte begrensninger for å unngå misbruk. I 2015 ble også reglene om arbeidstid endret slik at det er enklere å få på plass lokale løsninger. Grensene for hva som er mulig å avtale individuelt og lokalt i virksomhetene ble økt, både for gjennomsnittsberegning av den alminnelige arbeidstiden og overtid. Tilsynsmyndighetenes adgang til å gi dispensasjon til langturnuser og andre alternative arbeidstidsordninger ble også utvidet.

Samtidig satte regjeringen ned et utvalg som ble bedt om å vurdere arbeidstidsreguleringene i lys av økt behov for og muligheter til fleksibilitet, både for den enkelte arbeidstaker og virksomhet. Utvalget vurderte også behov for forenkling av lovverket.

Utvalget konkluderte med at systemet for regulering av arbeidstid i hovedsak fungerer godt, men foreslo noen endringer i regelverket. Vi har fulgt opp dette blant annet ved at mulighetene for mer fleksible arbeidsdager ble forbedret ytterligere fra 2017. Arbeidstaker kan etter lovendringen i 2017 ta initiativ til å inngå skriftlig avtale om utføring av arbeid mellom kl. 21 og 23.

Dette er endringer som gir økt fleksibilitet, samtidig som det ivaretar hensynet til vern for arbeidstakerne.

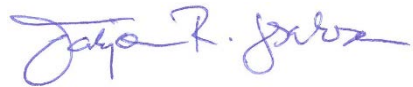
Det er også gjort endringer og tilpasninger i regelverket for å styrke vernet for arbeidstakerne. Stortinget vedtok i 2015 at midlertidig ansatte i vikariat og på generelt grunnlag skal oppnå fast ansettelse etter tre år (tidligere fire år). I 2019 ble det tydeliggjort hva som er en lovlig fast ansettelse og hva som skal være innholdet i en skriftlig arbeidsavtale. Lovendringen innebar en innstramning i forhold til bemanningsforetakenes praksis. I 2020 ble håndhevingen av innleiereglene styrket ved at Arbeidstilsynet har fått myndighet til å føre tilsyn med innleie- og likebehandlingsreglene i arbeidsmiljøloven.

Regjeringen satte i 2019 ned et partssammensatt utvalg som har fått i oppdrag å vurdere dagens rammeverk i lys av endringer i tilknytningsformer og virksomhetsorganisering. Det er i dag altså et pågående utvalgsarbeid nettopp om fremtidens arbeidsliv. Utvalget skal etter planen legge fram sin innstilling til sommeren, og utvalgets vurderinger og forslag vil naturligvis være sentrale når regjeringen skal arbeide videre med å utvikle det norske regelverket.

Etter Coronapandemien brøt ut, har som forslagsstillerne har vist til, særlig reglene for hjemmekontor og annet fjernarbeid blitt aktualisert. Arbeids- og sosialdepartementet har i dialog med hovedorganisasjonene i arbeidslivet sett på behovet for å oppdatere forskriften som regulerer dette, og et høringsnotat med forslag til endringer og justeringer i forskriften vil om kort tid bli sendt ut på høring.

Regjeringen har med andre ord fortsatt arbeidet med å modernisere og tilpasse arbeidsmiljøloven til det arbeidslivet som både arbeidstakere og arbeidsgivere ønsker.

Med hilsen

Torbjørn Røe Isaksen

